

Mentora

Svenska Studiecentralens nyhetstidning 2/2009 Frivilligt på svenska!

Storevenemang

Foto: Sveps/Lisa sjöholm

Megalomani eller manifestation?

I dessa centraliseringens tidevarv anses det allmänt att stort är vackert. Ju fler deltagare, desto bättre och mer lyckade arrangemang, skulle man ju tycka. Eller är en dylik tankegång bara ett uttryck för tidstypisk megalomani?

Detta nummer av Mentora skrapar litet under ytan på finlandssvenska storevenemang. Vad är karakteristiskt för en större finlandssvensk happening? Vilka är hemligheterna bakom succéerna, de lyckade satsningarna?

När man skrapar litet mer, så finner man hårt talko- och teamarbete från arrangörshåll, parad med långsiktig, minutiös och uthållig planering. I storevenemang möts det ideella och det professionella, men också det stor- och småskaliga. Fastän de yttre ramarna oftast är vidlyftiga, vill man gärna poängtera den gemytliga och kamratliga stämningen som uppstår i mindre grupper, seminarier och möten.

En viktig aspekt som inte nog kan framhållas är evenemangens "timing" och aktualitet. Stafettkarnevalen – som väl kan ses som Evenemanget i egen klass – har funnit den optimala tidpunkten i slutet av maj, och dessutom har skolidrotten väl aldrig varit så aktuell som nu, i diskussionen om ungas (brist på) motion.

Finlandssvensk föreningsfestival hör i sin tur till de nyare evenemangen, som ordnas i början av september i tur och ordning längs triangeln Åbo-Vasa-Helsingfors. Jag tycker det

är bra att Förening-konceptet har fått stadga och kontinuitet i form av en egen förening, men varnar samtidigt för att pajazzon av goda idéer, och framförallt finansieringen på lång sikt ännu kräver en del tankemöda framöver.

Storevenemangens krydda är att de inåt skapar en del viktigt socialt kapital över regiongränserna då folk möts, och utåt utgör en manifestation på kulturell och språklig tillhörighet. Kanske vi borde bli ännu bättre på att "sälja" de vinnande koncepten till omvärlden, men också lära av varandra? Behövs det rentav mer utbildning i evenemangskunskap?

Ett koncept som definitivt kunde multipliceras är ECC, den europeiska medborgar-konsultationen som är vidlyftig i sin ambition att påverka EU, men samtidigt individorienterad och informell till sina yttre ramar. Medborgarna behöver fler påverkningsskanaler än dagens samhällssystem kan erbjuda, och det är ju inte alla gånger gräsrotternas opinioner hörs ända fram till EU-kommissionens ordförande.

Ordet manifestation betyder synonymt opinionsyttring, programförklaring och tydligt framträdande. Allt stort är inte vackert, men vi behöver självklart storevenemangen som ofta är livsviktiga kulturella manifestationer för en utsatt finlandssvenskhet.

Björn Wallén

Mentora kan läsas på nätet i pdf-form på adressen www.ssc.fi

För oss finlandssvenskar är inklusion bättre än exklusion, en öppen attityd och glädje som smittar av sig.

Carl-Olaf Homén, sid. 11

- 2 **Ledaren**
- 4 **Föreningarnas festival**
- 6 **Gemenskap är A och O**
- 8 **En stafett där alla är med**
- 12 **Medborgarna hörs i Europa**
- 16 **Blivande producent av lyckade evenemang**
- 18 **Ett lyckat evenemang**
- 19 **SSC-nytt**
- 19 **Bloggloggen**
- 20 **Föreningen i tillståndsdjungeln**

MENTORA

Svenska studiecensalens
nyhetstidning
9 årgången 2009
Utkommer årligen med 4 nummer

Svenska studiecensalen, centralkansliet
Nylandsgatan 17 B
PB 235, 00121 Helsingfors
Tfn: 09-612 90 70
Fax: 09-680 24 25
E-post: studiecensalen@ssc.fi

Björn Wallén
chefredaktör
bjorn.wallén@ssc.fi

Walter Fortelius
redaktionssekreterare
mentora@ssc.fi

Pia Pettersson
layout
pia.pettersson@kolumbus.fi

Sebastian Gripenberg
verksamhetsombud (Nyland)
sebastian.gripenberg@ssc.fi

Frida Westerback
projektledare
De ungas akademi (DUA)
frida.westerback@ssc.fi

Kim Österman
informatör, FSU
kim.osterman@fsu.fi

Anna-Karin Öhman
verksamhetsombud (Österbotten)
Österbottens regionkansli
Rådhusgatan 21 C, 65100 Vasa
Tfn: 06-320 41 50
E-post: ssc-vasa@ssc.fi

Beatrice Östman
verksamhetsombud (Åboland)
Åbolands regionkansli
Auragatan 1 C, 20100 Åbo
Tfn: 02-251 60 60
E-post: ssc-abo@ssc.fi

Material kan skickas till red.sekr. helst per e-post till adressen mentora@ssc.fi eller till Mentora, Nylandsgatan 17 B, 00120 Helsingfors. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt material.

Omslagsbild: Pia Pettersson

”Jag måste säga att jag är verkligen nöjd med hur föreningsfestivalen utvecklats”. Detta säger Michael ”Miche” Oksanen, generalsekreterare på Finlands Svenska Idrott och ”pappa” till den Finlandssvenska Föreningsfestivalen.

Föreningarnas festival

Hur uppstod idén om en Finlandssvensk föreningsfestival?

Idén om ett stort evenemang vars uppgift skulle vara att sammanföra föreningslivet i Svenskfinland uppstod inom Svenska Kulturfonden under 2003. Michael Oksanen fick uppgiften som projektombudsman att utveckla idén som så småningom formades till en Finlandssvensk föreningsfestival. Under 2004 utarbetades grundkonceptet som består av kunskapshöjande verksamhet, socialsamarvaro över gränserna samt att man skall ha möjlighet att utbyta idéer.

Jag har själv märkt att som aktiv inom flere föreningar så jobbar man stenhårt i sin egen förening och egen region, men glömmer helt bort att det finns samma verksamhet i hela Svenskfinland, säger Miche. Man borde utnyttja övriga föreningsverksamhet och erfarenheter mera och ta med godbitar till sin egen förening, så att man inte behöver göra allt från början. Det får dock inte bli helt ”copy paste” av andras idéer och verksamhet, för då tar man också direkt död på nya idéer. När man startar något helt från början så föds troligtvis något helt nytt. Poängen är att man undviker onödiga misstag. I synnerhet idag när många föreningsprojekt är finansierade av t.ex. EU eller andra projekt så är det vettigt att ha koll på vad andra har gjort för att man ska kunna bygga upp sin verksamhet.

Varför blev det Åbo som fick arrangera den första föreningsfestivalen?

Orsaken till att det blev Åbo var att det måste vara i en stad för att få synlighet. Åbo ansågs lämpligt för att festivalen den första gången skulle vara mera småskalig. En annan

praktisk orsak var att jag själv är från den regionen och känner bäst till förhållandena där. Jag visste att i Åbo får vi snabbt ordnat alla utrymmen och annat praktiskt. Det var helt enkelt det enklaste och snabbaste sättet att få något snabbt till stånd.

När allt var klart så långt så sökte vi samarbetspartner och det var självklart att det var Svenska studieccentralen som vi vände oss till först. Detta med tanke på den kunskapshöjande biten.

Jag måste själv säga att jag verkligen är glad över att det blev något av föreningsfestivalensidén. Jag tror fortfarande att vi har en diamant som bara är lossknackad från berget. Slipandet av diamanten kommer att ta många år. Jag hoppas att det fortsättningsvis skall finnas entusiasm att lite trampa i träsket. Jag tror fortfarande att konceptet kommer att ändras, när det kommer nya föreningsmänniskor, ungdomar med nya tankar in som har nya önskemål och annan syn på saken.

Jag tror att en sådan här ”happening” behövs. För ju mera jag ser på saken så desto viktigare tror jag att det blir att få komma samman för att diskutera och utbyta erfarenheter. Samtidigt är detta en suverän informationskanal. Därför borde man utnyttja byggandet av workshopparna med hänsyn till att man här har samlat en ganska stor del av föreningsfältet. Man har en ypperlig möjlighet att ge sådan kunskap och information som föreningsfältet inte har kapacitet och möjlighet att ta reda på själva. Det är här man borde kunna ge ”korridorssnacket” åt dem som sitter ”där ute” och gör det värdefulla arbetet. För de har inte möjlighet att springa och kolla vad som just nu är på gång när det gäller lagstiftning som påverkar deras vardagliga verksamhet i framtiden. Ett bra exempel är ordningsmannabiten som just varit aktuell. Ingen på föreningsnivå har några möjligheter att sitta ner och ta reda på hur lagar bereds. Det är

Det är här man borde kunna ge ”korridorssnacket” åt dem som sitter ”där ute” och gör det värdefulla arbetet.

på förbunds nivå som detta skall skötas och de har inte alltid kapacitet att sköta dylika ärenden. Det är just på en sådan tillställning som föreningsfestivalen som man kan informera om detta. Då kanske man kan börja agera i grupp. Det finns alltså mycket ännu kvar att göra.

Dessutom tror jag på att dessa två dagar skall vara väldigt jordnära. Det skall handla precis om det som föreningsaktiva har att göra med. Man skall inte tro att man kommer dit för några stora utsvävningar utan det är tyvärr så att när du jobbar i föreningar så är det just grundläggande kunskap som du vill ha, alltså det som du sitter och jobbar med varje dag. Det är bara så att det får du aldrig tillräckligt av. Det är ekonomifrågor, hur få mera föreningsmedlemmar, hur sköta om och jobba med föreningen, administrationsfrågor etc. Det låter kanske tråkigt, men det är det som folk är intresserade av. Dessutom måste det ju finnas en ”guldkant” som är lite extra.

Om du ser tillbaka på de festivaler som varit. Tycker du att de motsvarar det som du vill att de skall vara?

Både ja och nej. Första gången var första gången, den blev ingen fullständig flopp, men den gav dock mersmak. Dylika arrangemang måste få tre år på sig. För varje år har festivalen förändrats och varje gång man ordnar den så kommer man på saker som borde ha ändrats på. Det är en sund utveck-

ling att ha en produkt som lever enligt detta. När man tittar på feedbacken som deltagarna ger så har det sällan kommit kritik på innehållet. Mera kommer kritiken mot praktiska arrangemang så som busstider, lunchtider och övernattningsarrangemang eller varför arrangeras det inte på andra platser än Åbo, Vasa och Helsingfors. Det som det kommit kommentarer kring är lördagens jippo. Det senaste Åboarrangemanget har fått mycket bra kritik. Där lyckades vi bra och den var väldigt enhetlig. Folkströmmen gick precis där var vi stod. Helsingfors var också bra för där klarade vi av att avgränsa och göra den relativt enhetlig. I Vasa var det bra men där blev det för utspritt. Det bör finnas möjlighet för deltagarna att kunna besöka varandras monter och utställningar. Det är viktigt att visa sig utåt till människor som rör sig i omgivningarna. Första gången i Åbo var en fullständig flopp för det kom inga utomstående.

Genom att vi nu har grundat en festivalförening så har vi en stabil grund. Vi som är grundande medlemmar är Finlands Svenska Idrott, Finlands svenska Marthaförbund och Svenska Pensionärsförbundet. Nu är föreningen igång och vi skall under året ta in medlemmar.

Vi har en fast produkt och det är förbunden som nu kan utveckla produkten. Tanken är att man har höst och vårmöte och på höstmötet väljer man styrelsen för följande år och den styrelsen är arrangör för festivalen på den ort som står i tur.

Kritik har kommit gällande placeringsorterna. Det är helt ok att arrangera på mindre orter men vi måste komma ihåg att det är 500–600 personer som skall ha övernattning och fungerande infrastruktur. Det är alltså inte så lätt, när det till och med

var knepigt att få hotellrum i Åbo. I Åbo senaste gång bokade jag hotellrummen 6–7 månader på förhand, och det var riktigt i sista minuten. Därför är Helsingfors, Åbo, Vasa bra för de är ändå knutpunkter i respektive område. Dessutom gäller detta också kommunikationerna och media synligheten.

Hur är fördelningen mellan förbund, distrikt och föreningar när det gäller deltagandet?

Grundtanken är och har varit att det är föreningarna som är den främsta målgruppen. Jag måste ärligt erkänna att min kunskap om hur det i praktiken fungerar mellan förbund, distrikt och föreningar var ringa då projektet började planeras. Jag tror idag mera på att det är via förbunden som man skall marknadsföra tanken och se till att det är i föreningarna som tanken befästs som en viktig del i deras verksamhet. Det som fallit bort från första året är det att förbunden kan arrangera något för sitt gäng, när man en gång samlas. Man kunde ha en timmes träff där förbunden skulle få ha egen information för sina egna förningar. På lördagens torgprogram har vi de senaste åren haft så att alla förbund med föreningar kommer efter varandra så att samma verksamhet är samlad på ett ställe. Då får man fram enhetligheten bättre. Men det är ju mångfalden som är det roliga. Dessutom är det jätteviktigt att få med olika stödföreningar för vanliga föreningar, så som t.ex. Leaderföreningen ”I samma båt – samassa veneessä” från Åboland och Landsbygdsnätverksenheter från Seinäjoki. För att nämna några bra idéer från olika förbund så har FSU utmärkt sig genom att alla varit samlade på samma ställe under alla år.

Jag måste säga att jag verkligen är nöjd med hur föreningsfestivalen utvecklats. Den har blivit ett stort arrangemang i Svenskfinland med 500–600 deltagare. Det är också självklart att deltagarantalet varierar beroende på var festivalen arrangeras. Det är klart att det är mera deltagare från den region där festivalen arrangeras för tillfället.

Har den nygrundade föreningen redan planer för framtiden?

Nu har vi kommit så långt att vi har de grundläggande funktionerna igång. Jag utgår från att alla stora förbund kommer som medlemmar i föreningen. Föreningens huvuduppgift är att se till att det finns en bas att stå på och att sköta det administrativa inför varje festival. Tidigare har man handplockat huvudmän för arrangemangen. Att arrangera föreningsfestivalen är ju ingen lottovinst i pengar, men man får mervärde av att få vara med och arrangera ett storevenemang och så får man en bra möjlighet att marknadsföra sig själv. Det är inte meningen att man som arrangör skall få en stor summa pengar så att man får finansierat hela årets olika evenemang. Det skall också vara möjligt att man t.ex. anställer en verksamhetsledare i regionen som för samman föreningarnas verksamhet till föreningsfestivalen och då får man nytta av varandra. Det är sådant som måste förädlas.

Beatrice Östman

Mentoras utsände kände **Kalle Sällström** på pulsen om Höstdagarna, som är en bred ungdomssamling i Borgå stift i regi av FKS, Förbundet Kristen Skolungdom. Kalle har erfarenhet av flera större barn- och ungdomsevenemang inom kyrkan, och har nyligen tillträtt som verksamhetsledare vid Församlingsförbundet.

Gemenskap är A och O

Björn Wallén (BW): *Det talas mycket om att kyrkan tappar medlemmar. Samtidigt samlades över 1000 finlandssvenska ungdomar till Höstdagar i Tammerfors senast. Hur går det hela ihop?*

Kalle Sällström (KS): Bakom de höga siffrorna finns ett bra lokalt arbete, över 90% av ungdomarna går ju i skriftskolan. Den största gruppen på Höstdagarna är de som nyligen gått i skriban. Det finns också en nyfikenhet och öppenhet för större sammanhang än de små lokala ungdomsgrupperna i församlingarna. Många har också deltagit i ledarutbildning och som storsasyskon på skribaläger.

BW: Så en förlängning av skriftskolan är en förklaring till populariteten. Vilken typ av organisation står bakom?

KS: Det ligger mycket långsiktigt arbete från FKS:s sida och lokalt engagemang bakom evenemanget. Ungdomsarbetsledarna gör här ett stronglyt jobb lokalt.

BW: Allt ungdomsarbete brukar följa konjunkturen, som ju går upp och ned. Vad gör man för att bevara högkonjunkturen på deltagandet i Höstdagarna? Vad krävs för att denna happening skall bli lyckad?

KS: Höstdagarna har nog varit nere i ca 150 deltagare. Det finns några framgångsfaktorer som vi jobbat för under de senaste åren. Här kommer mina råd och erfarenheter: Satsa på profileringen! Det bör finnas en tydlighet i målgruppen, klara teman och gruppsamlingar som

anknyter till huvudtemat. Höstdagarnas profil är enkel, så att också nybörjare skall känna sig som hemma, utan höga fromhetströsklar.

Satsa på trivseln! Alla deltagare skall känna att de är välkomna. Ofta är det de små detaljerna som avgör. Höstdagarna har en speciell trivselgrupp som tagit med i beräkningarna t.ex. de som kommer första gången. Gamla deltagare ska inte utgöra ett insidergång.

Plocka fram nya idéer för gemenskap! Höstdagarnas har kört med Höstdagsmamma och -fafa, lite i stil med konceptet Farfar i skolan.

Bygg upp en teamanda bland de frivilliga! Höstdagarnas 20–30 frivilliga rekryteras t.ex. bland de litet äldre, som gärna kommer med igen. Talkoarbetarna skall vara myndiga.

Kom ihåg att deltagarna är hedersgäster och själva delaktiga! På storevenemang tappar man lätt fokus, och glömmar bort deltagarna i en anonym massa.

BW: OK. Utmaningen är alltså att bevara en nära och intim stämning, trots att det är fråga om en storsamling. Förutom faktorerna du radar upp, hur göra detta?

KS: Vi har satsat en hel del på lek och gemenskap. Man får en stor grupp att själva delta, göra saker tillsammans, t.ex. morgonjumpa, Open Stage-tillfällen, karaoke, videogala med egna filmsnuttar, ett helt smörgåsbord med workshops.

Allt är inte bara show som görs för de unga, utan det finns något att identifiera sig själv med hela tiden. När det t.ex. gäller

musiken, så får vi den bästa responsen av deltagarna då lokala garageband uppträder, de går bäst hem.

BW: Har du någon erfarenhet om något som gått snett?

KS: Jo, jag minns ett stiftsjuniorläger 2005, som regnade bort. Till sist liknade det hela mer lervällingen på Woodstock än ett ordnat läger. Trots goda förberedelser måste man alltid kunna reagera på snabba förändringar – till just det lägret skaffade vi fram plast och torkplattor för våta kläder, och stämningen var på topp i alla fall.

BW: Jo, jo, det där känner jag bra igen som gammal scout. Ännu en tvädelad fråga: hur viktig är den finlandssvenska sammanhållningen och vilken nytta kan webben ha för olika storsamlingar för ungdomar?

KS: Eftersom ungdomsgrupperna är relativt små i lokala sammanhang, blir storsamlingar allt viktigare för sammanhållningen. Vi blandar avsiktligt grupperna så att möten uppstår. För många unga blir det en upplevelse av kulturkrockar bl.a. i form av dialekter.

Webben har blivit allt viktigare före och efter storsamlingar typ Höstdagarna i form av foton, videonuttar och dylikt. Vi har också försökt med streaming-sändningar och webbkameror från evenemanget. Vi bör dock komma ihåg att webben lever sitt eget liv, som inte arrangörerna kan styra. Det funkar inte att vuxna styr allt för ungdomarna, som själv vill vara delaktiga i allt de gör.

Björn Wallén

En stafett där
alla
är med!

Foto: Pia Pettersson

Stafettkarnevalen kan ses som den stora förebilden för finlandssvenska storevenemang. Mentora har träffat pappan, eller gudfadern, till Stafettkarnevalen, sympatiske **Carl-Olaf ”Homi” Homén**, som är still going strong genom att vara ordförande för FSI, Finlands Svenska Idrott.

Björn Wallén (Björn): Den första Stafettkarnevalen arrangerades redan år 1961. Fanns det då en social beställning på ett dylikt storarrangemang?

Carl-Olaf Homén (Homi): Visst fanns det en social beställning. Dittills hade friidrotten långt setts som en rad individuella grenar med idrottare som tävlar mot varandra. Det sociala – och nya – med Stafettkarnevalen var att laginsatsen blev det viktiga, man tävlade inom och för laget, vilket hela konceptet byggdes på.

Jag råkade delta i Penn Relays i Philadelphia år 1960, och blev inspirerad av den unika lagandan och de välgjorda arrangemangen. Som ny ordförande för Svenska Finlands

Skolidrottsförbund kunde vi ordna den första Stafettkarnevalen redan följande år på Djurgårdens sportplan med 606 löpare, vilket var rekord redan då.

Björn: Är det då ingen skillnad mellan universitetstävlingar i USA och en stafettkarneval för barn och unga i Finland?

Homi: Egentligen inte. Grunden är den samma, skolgemenskapen och den fina lagandan.

Björn: Var det jobbigt att få evenemanget att växa?

Homi: Själva idén omfattades ju snabbt. Friidrottsmästerskap fanns det ju redan på olika nivåer. Det gällde att renodla själva grundidén om att befrämja och utveckla idrottsintresset i skolorna.

Media hade en viktig roll från början. Jag vill ge erkänsla till Hbl och dess sportredaktör **Stig Häggblom**, som tände på idén från början. Reportagen i Hbl skapade snabbt ett bredare intresse för Stafettkarnevalen.

Betoningen av glädjen inom idrotten

Alla med!

Omväxlande tävlingsprogram

Perfekta arrangemang

Laganda och eldsjäl

Homis analys av Stafettkarnevalens framgångskriterier i korthet

Foto: Björn Wallén

Foto: Pia Pettersson

Stafettkarnevalen har vuxit från ett renodlat idrottsevenemang till ett finlandssvenskt kulturevenemang, med t.o.m. uppsats- och teckningstävlingar i skolorna.

Björn: Alla ungdomar är ju inte snabbfotade. Hur uppstår en delaktighet där alla kan vara med? Och finns det skillnader mellan flickors och pojkars deltagande?

Homi: För Stafettkarnevalen fanns hejarklackarna med från början, först spontant, sedan organiserat i form av hejarklackstävlingar mellan skolorna. Hejarklackarna sprider glädje, vi-anda och stämning på ett fantastiskt sätt. Numera har vi ju också tävling i hejarklackramsor, och koreografin är också något som bedöms. Stafettkarnevalen har vuxit från ett renodlat idrottsevenemang till ett finlandssvenskt

kulturevenemang, med t.o.m. uppsats- och teckningstävlingar i skolorna.

Flickor och pojkar deltar på lika villkor, det har varit angeläget från början. Stafettkarnevalen fick Undervisningsministeriets nationella jämställdhetspris år 2005, så den aspekten har väckt uppmärksamhet. De senaste 15 åren har vi även integrerat handikappidrotten, så alla kan verkligen vara med.

Björn: Vilken betydelse har talkoarbetet för Stafettkarnevalen?

Homi: Talkoandan är oerhört viktig för ett lyckat evenemang. År efter år ställer cirka 200 funktionärer upp frivilligt, utan att få en cent i ersättning. De frivilliga består av idrottsentusiaster och andra intresserade från olika föreningar. Man har också lyckats förnya sig så att nya frivilliga träder in om någon slutar – det finns exempel på tre generationer av funktionärer i samma familj!

Talkoandan är nog Stafettkarnevalens värdefullaste kapital. En orsak till engagemanget är tidsavgränsningen – man vill inte binda sig för en längre tid t.ex. i en styrelse, men är nog beredd att ställa upp på projekt. VM i friidrott år 2005 är ett annat exempel, då ställde 3000 frivilliga upp som funktionärer.

Björn: Vilka är de senaste nya inslagen på detta gigantiska evenemang?

Homi: Deltagarantalet har stigit till över 6000 deltagare med över 10 000 starter. Det senaste inslaget är att även inbjuda språkbadsskolor och -klasser till Stafettkarnevalen. Av betydelse är också deltagare från språköarna, t.ex. Uleåborg. För dem är det en unik upplevelse att få höra och prata svenska i huvudstaden. Det är en medveten policy. För oss finlandssvenskar är inklusion bättre än exklusion, en öppen attityd och glädje som smittar av sig.

Björn Walen

Medborgarna

hörs i Europa

Krafttag mot klimatförändringen! – det var medborgarnas främsta hälsning till EU:s ledare, då European Citizens Consultations-projektet (ECC) kulminerade vid Europeiska Medborgartoppmötet i Bryssel 10-11.5.2009.

ECC-projektets syfte är att överbrygga den klyfta som finns mellan väljare och valda i EU – det mångomtalade demokratiunderskottet – och fördjupa interaktionen mellan medborgare och beslutsfattare. Genom en serie medborgarkonsultationer i varje EU-land vill man ge medborgarna en röst i EU:s utveckling.

ECC koordineras av den belgiska stiftelsen King Baudouin Foundation. Stiftelsen har samlat samarbetsparter i varje EU-land för att genomföra projektet. I Finland har Svenska Studiecendralen operativt ansvar för ECC, med finansiering 2009 av Svenska Kulturfonden, Suomen Kulttuurirahasto och Svenska Folkskolans Vänner.

Omfattande process

Projektet inleddes i december 2008 då webbsidor för de 27 EU-länderna lanserades. Via webbsidorna hade intresserade möjlighet att debattera EU:s framtid och göra förslag som andra användare kunde rösta om. Allt som allt samlade webbsidorna ca 250.000 besökare runt om i Europa. I Finland var besökarna dock inte många. Förslaget som samlade mest röster i nätomröstningen i Finland var att legalisera cannabis (ca 400 röster) av totalt 731 röster.

I början av 2009 valdes 70 medborgare av Taloustutkimus slumpmässigt, på så sätt att de demografiskt representerade Finlands befolkning i fråga om ålder, kön, utbildning, boningsort, modersmål och så vidare. Dessa medborgare bjöds in att delta i Finlands ECC-konsultation. För att de finlandssvenska deltagarna skulle vara så representativa som möjligt för hela populationen gjordes vid urvalet ett över-sampel på personer med svenska som modersmål.

Konsultationen i sig ordnades 14–15.3.2009 i Helsingfors. Deltagarna arbetade under konsultationen i plenum och i grupper med hjälp av facilitatorer och experter och röstade slutligen fram 10 rekommendationer om EU:s ekonomiska och sociala framtid. Under mars hölls motsvarande konsultationer i samtliga EU-länder. Sammanlagt samlade konsultationerna ca 1600 slumpmässigt utvalda medborgare.

Efter de nationella konsultationerna sammanställdes samtliga förslag till en enhetlig lista. Genom att eliminera dubbleringar och sammanfoga snarlika förslag fick man sålunda 88 rekommendationer som samtliga deltagare i de nationella konsultationerna fick rösta om. Denna omröstning gav i sin tur medborgarnas 15 främsta förslag om EU:s framtid. Några deltagare från varje land valdes slutligen att delta i det första Europeiska Medborgartoppmötet var de 15 europeiska förslagen behandlades och överlämnades till EU:s beslutsfattare med kommissionspresidenten José Manuel Barroso och Europaparlamentets talman Hans-Gert Pötering i spetsen.

Finlands rekommendationer

Arbetsprocessen vid Finlands ECC-konsultation inleddes med diskussioner om vad deltagarna ser som oroväckande utmaningar inför framtiden. Medborgarna lyfte bland annat fram sociala frågor, såsom ökade sociala problem, konsekvenser av lågkonjunkturen, invandring och den åldrande befolkningen. Man lyfte också fram den pågående finanskrisen, miljö- och energifrågor och klimatförändringen. Demokratifrågor, såsom enskilda medborgares möjligheter att påverka i ett utvidgat Europa, obalansen mellan länder och regioner och EU-byråkratin utgjorde ytterligare ett temaområde.

Med utgångspunkt i orosmomenten utvecklade man i grupperna rekommendationer för beslutsfattare i Finland och EU. Efter omröstning, där absolut majoritet förutsattes, antog medborgarna slutligen tio rekommendationer som konsultationens resultat.

Foto: Pia Pettersson

Foto: Sebastian Gripenberg

Läs mer om ECC-projektet, bland annat rekommendationerna från den finländska konsultationen och Medborgartoppmötets slutrapport,

på SSC:s webbplats: www.ssc.fi/eccfinland/ecc_2009

Den främsta rekommendationen, som antogs med 95% av rösterna tog fasta på finanskrisen och lyder i sin helhet: EU:s medlemsstater måste ge beslutskompetens åt EU i frågan om övervakning av finans- och penningmarknaden, eftersom EU har fri rörlighet för kapitalet. För övervakningen måste ett politiskt oberoende verk grundas med målsättningen att öka transparens i penningströmmarna, förebygga framtida finanskriser och motverka den gråa ekonomin. Verket måste ha tillräckliga befogenheter, även att utfärda sanktioner. Samarbetet mellan EU och USA måste ökas för att eliminera skatteparadis.

Några veckor senare fattade G20-länderna vid sitt toppmöte i London beslut som långt gick i samma riktning som de finländska medborgarnas första rekommendation!

De nio övriga rekommendationerna behandlade EU:s beslutsstruktur, rättsligt samarbete, bland annat enhetliga straff i hela EU och bekämpning av brottslighet, åtgärder mot illegal invandring, betydande satsningar på forskning och innovationsverksamhet, en plan för hur EU kan bli självförsörjande i fråga om livsmedel och energi, ett miljöavtal inom EU med sanktioner och ekonomiska stöd för att främja övergången till en ekologiskt hållbar livsstil, EU-stödets inverkan på konkurrensen mellan staterna och effektivare krisplanering och koordinering inom EU.

Medborgarnas rekommendationer debatterades av EP-vals-kandidaterna Arja Alho (Sdp), Heidi Hautala (Gröna), Anne Linnomaa (Saml), Kermen Soitu (Kd) och Nils Torvalds (Sfp). Kandidaterna ställde sig bakom rekommendationen om effektivare övervakning av finansmarknaden. Som avslutning på konsultationen i Helsingfors överlämnades rekommendationerna åt migrations- och europaminister Astrid Thors. Hon ansåg i sitt svar att rekommendationerna var mycket aktuella och lovade att genast följande dag diskutera de finländska medborgarnas tankar med EU-kommissionens viceordförande Margot Wallström samt att ta upp dem i Finlands regering.

Europeiska topplistan

På europeisk nivå blev en rekommendation om klimatförändringen framröstad som den främsta. Förslaget lyder i sin helhet: EU bör sträva efter att minska den globala uppvärmningen och fasa ut fossila bränslen genom att stödja förnybar energi från vatten, sol, vind, väte, avfall och industriavfall. Medlemsstaterna bör samarbeta och utveckla energikällor på grundval av både nationella och regionala villkor. Detta omfattar decentraliserad energiproduktion, energisjälvförsörjande regioner och samhällen och användning av ekonomiska instrument och incitament för internationellt samordnad forskning.

Rekommendationen innehåller många element som även dryftades vid Finlands konsultation. Den kompletta listan över rekommendationer omfattar många förslag om att radikalt utöka EU:s befogenheter till nya områden och fördjupa samarbetet där var det redan pågår.

Medborgarna röstade bland annat för att EU bör inrätta ett gemensamt hälsovårdssystem, harmonisera anställningsvillkor och arbetslagstiftning i hela unionen, integrera utbildningssystemen i medlemsstaterna, skapa incitament för att förhindra företag att flytta produktion till låglöneländer, hindra att jordbruket skadar miljö och hälsa, bland annat genom ett förbud mot genmodifierade produkter, skapa förutsättningar för konvergerande socialförsäkrings- och välfärdssystem samt utökat samarbete i fråga om brottsbekämpning.

Medborgarna krävde också ökad öppenhet inom unionen, bättre möjligheter att hålla politiker och tjänstemän ansvariga, effektivare reglering av finansmarknaden, högre kvalitet i utbildningen, starkare konsumentskydd, satsningar på hälsofrämjande åtgärder, åtgärder mot fattigdom inom EU och samarbete mot illegal invandring.

Många av temaområdena är bekanta från finländska konsultationen och rekommendationen om finansmarknaden som var etta i Finland kom på tionde plats i den alleuropeiska omröstningen.

Mötet med Barroso

Den 10-11.5.2009 samlades 150 medborgare som hade deltagit i de nationella konsultationerna i Bryssel för den sista fasen i ECC: det Europeiska Medborgartoppmötet. Under den första dagen diskuterade medborgarna rekommendationerna; man fördjupade dem, utarbetade argument och åtgärdsförslag. Den andra dagen diskuterade man rekommendationerna med EU:s ledare.

I de två panelerna deltog ledarna för de europeiska partierna och för EU:s viktigaste institutioner. Deltagarna såg främst fram emot träffen med kommissionens ordförande José Manuel Barroso. Barroso beskrev rekommendationerna som visionära och drog slutsatsen att EU måste göra mera, ”Ni vill ha mera Europa”, konstaterade han.

Barroso framhöll också de åtgärder EU redan vidtagit mot klimatförändringen, som enligt honom är ”de mest ambitiösa i hela världen hittills”. Beträffande förslaget om harmoniserad hälsovård höll Barroso med och sade att kommissionen hade framlagt ett förslag i samma riktning, som inte hade blivit antaget. Om det tredje förslaget som behandlade en harmonisering av anställningsvillkor och arbetslagstiftning sade Barroso: ”EU-staternas ledare borde ha sysselsättningen som sin främsta prioritet för ögonblicket”, och talade för en social marknadsökonomi – en öppen ekonomi med höga sociala standarder.

Barroso kommenterade även frågan om invandring som togs upp både i de europeiska och i de finländska rekommendationerna. ”Invandring är en av de svåraste frågorna i Europa. Vi måste söka lösningar som undviker demagogi. Man får inte hävda att alla invandrare är problem, men man kan inte heller påstå att våra gränser är vidöppna. Förra året dog fler människor på havet på väg till Europa än under hela Libanonkriget. Vi måste vara kapabla till mänskliga lösningar, bland annat i fråga om att återföreina splittrade familjer – vi måste vara mänskliga, men agera mot de som upprätthåller den illegala invandringen”, sade Barroso.

Barroso och Pöttering riktade även en appell till toppmötet om att uppmana folk att rösta i EU-valet, ”Vi har den här rätten, som folk i andra länder dör för, så använd den”, sade Barroso.

Vad nu?

ECC-processen fortsätter under hösten med uppföljningsseminarier i Bryssel och runtom i Europa, för att förankra rekommendationerna hos det nya parlamentet. Kommissionens viceordförande Margot Wallström, som starkt har understött ECC uttalade under toppmötet förhoppningen att den nya kommissionen som kommer att tillträda efter EU-valet skall fortsätta med medborgarkonsultationer.

Det första europeiska medborgartoppmötet samlade över 100 journalister från hela världen, bland annat från Japan. De finländska medierna lyste dock med sin frånvaro vid mötet i Bryssel. Tanken att medborgarna kan intressera sig för EU, ha något inflytande över EU eller än mindre uttrycka något koherent om EU:s utveckling är uppenbarligen främmande för de finländska medierna. Notera dock att Nokia var ackrediterad i toppmötespubliken.

Den feedback SSC har fått av de deltagande medborgarna i ECC har varit mycket god, till och med översvallande. Har man inte upplevt den, har man svårt att förstå den positiva stämning och den konstruktiva dialog som konsultationerna ger upphov till. Konsultationer är något helt annat än ”politics as usual”, som man är van vid i Finland. De krossar effektivt myten om att folket inte förstår eller inte bryr sig. Konsultationerna är moderna inlärningsprocesser som tar vara på den fria bildningens och civil samhällets bästa arbetsredskap. De kunde vara en mer allmän resurs i beslutsfattande också i Finland.

Den kommentar en deltagare i Storbritannien gav, är talande för hela ECC-processen: ”Jag var inte intresserad av EU – före EU blev intresserad av mig”. Hon är nu aktiv i lokalpolitiken på sin hemort.

Sebastian Gripenberg

Blivande producent av lyckade evenemang

Lär och Lek är ett evenemang som riktar sig till barnfamiljer och går av stapeln i Vörå den 6 juni 2009. Under evenemanget kommer många organisationer att delta och visa upp sin verksamhet under lär- och lekfulla former. **Kjell Geberg** från Svenska Österbottens Ungdomsförbund producerar evenemanget som en del av sin yrkesexamen. Kjell har under ett års tid gått en förberedande utbildning för att bli evenemangsproducent med yrkesexamen i programtjänster för turister. Evenemanget är en del av hans yrkesprov. Mentora träffade Kjell och ställde några frågor.

Vem är Kjell Geberg och vilken bakgrund har du?
Jag började min yrkesbana i restaurangen i Åminne Folkpark i Malax för många år sedan. Jag tyckte det var väldigt spännande och häftigt att få vara en del av arrangemangen och händelserna. Det var häftigt att försöka få många små saker att fungera samtidigt.

Efter att ha återvänt till hemlandet efter en kort tid i Sverige blev jag erbjuden jobbet som folkparkschef vid Åminne folkpark. Efter lite tvekan tog jag jobbet. Jobbet var väldigt intressant, men krävande. Sju dagars arbete per vecka sommartid är inte helt lätt att kombinera med familj, så efter fyra lärorika år fick det räcka. Nu har jag jobbat snart två år på Artisto, en del av SÖU, med att huvudsakligen sälja och promota artister.

Berätta om utbildningen du går på?

Jag fick erbjudande via min arbetsgivare att gå en utbildning i Kauhajoki, Suupohjan ammattinstituuutti för att bli ”Menestyvä tapahtumatuottaja”, producent av lyckade evenemang. Utbildningen görs i samarbete med företaget Creamentors från Jyväskylä som specialiserat sig på utbildningar i arrangörsskap.

En förberedande utbildning som har pågått under ett år, två dagar per månad med olika föreläsare och distansuppgifter är nu avklarad. Utbildningen har fungerat som stöd för att vi ska kunna planera och genomföra ett evenemang. Av stor vikt är produktionsplanen kring evenemanget. Produktionsplanen och evenemanget kommer att bedömas av en examinator.

I mitt fall blir evenemanget då Lär och Lek. Före evenemanget ska jag även presentera hur evenemanget ska genomföras och bevisa att jag tänkt igenom evenemanget från början till slut.

Beskriv gärna mera konkret vad ni gått igenom på utbildningen?
Via utbildningen har jag fått verktyg att tänka lite längre. Jag

funderar mera på vad vill jag åstadkomma? Finns det tillräckligt stor målgrupp för detta evenemang? Hur ska vi skilja oss ur mängden? Det finns trots allt ett ganska stort utbud av aktiviteter. Hur ska vi lyckas? Jag tänker noga igenom marknadsföring och ekonomi. En annan viktig detalj är den s.k. eftermarknadsföringen. Man ska inte bara nöja sig med att publiken kommer till ett evenemang, man måste också se till att publiken blir omhändertagen under hela evenemanget och att de känner sig uppmärksammade. Även lagar och säkerhetsfrågor är en viktig del av evenemanget.

Vi har behandlat många olika områden, bl.a. varför deltar man i evenemang? Hur man går från idé till affärsidé, hur man produktifierar evenemang, kvalitet och kundservice, att leda evenemang – teknisk produktion (säkerhets- och räddningsplaner, teknik, traktering), evenemangets finansiering, sponsorer, prissättning av tjänster, marknadsföring och kommunikation, ekonomi, produktionsplanering.

Vi har haft väldigt intressanta och kompetenta föreläsare från hela landet som har föreläst för oss. Även de andra kursdeltagarna har varit väldigt intressanta att lära känna och att ta del av deras erfarenheter. De representerar många olika storevenemang i Finland såsom Nummirock, Kauhavan Lentäjienjuhannus och Teuvan spelit.

Berätta om ditt evenemang?

Lär och Lek är ett samarbete mellan flera olika organisationer med liknande värderingar. Vi hoppas samla österbottiska barnfamiljer till en dag som innehåller både lärande och lek. Vi erbjuder olika pröva på aktiviteter som förhoppningsvis ger mervärde. Vi ordnar föreläsningar samt lär ut scoutfärdigheter, hantverk och kultur. Samtidigt finns en del kringaktiviteter såsom ponnyridning, ansiktsmålning och underhållning i form av olika uppträdanden. De medver-

kande organisationerna producerar själva sitt innehåll och tillför evenemanget en hel del aktiviteter.

Har det krävt mera arbete detta jämfört med tidigare evenemang?

Visst är det så, absolut. Jag ser mycket mer kritiskt på mitt eget arbete efter utbildningen. På gott och ont förstås. Jag petar mer i detaljer. Jag har gjort en tjugosidig produktionsplan där jag går igenom alla detaljer inför evenemanget. Här handlar det om en helt ny målgrupp, evenemang har jag ju ordnat tidigare, men här är det småbarn och föräldrar som finns i publiken, så på så vis är det här en ny utmaning.

Vad har varit det bästa och vad kommer du att göra annorlunda framöver?

Jag är mera kritisk. Jag analyserar och testar idén före jag skrider till verket. Jag tänker mer professionellt igenom evenemanget med hjälp av olika verktyg. Säkerhetsplaneringen upplever många som något nödvändigt ont, men den är en bra checklista för arrangören.

När man har en programidé kan det vara bra att till exempel göra en marknadsundersökning före. Att lyssna på sina besökare är också viktigt, låt publiken framföra sina önskemål. På det viset kan ett evenemang utvecklas och förhoppningsvis växa. Evenemang är på så sätt unika, man säljer något som ännu inte finns, och sedan när det händer är det svårt att rätta till misstag, allt borde fungera just då.

Vilka fallgropar ser du för arrangörer?

Jag kan relatera till mina egna misstag. Det är viktigt att man har ett tillräckligt avgränsat evenemang så att deltagarna känner att det är just för dem. Det fungerar inte att ha både hårdrock och dansband på samma dans. Kringprogrammet ska också stöda målgruppen.

Ett annat fel jag gjort är väl att jag inte tänkt igenom evenemanget från början till slut. Under utbildningen talade vi om ett för mej helt nytt begrepp, elämyspolku, upplevelsestig. Man ska tänka igenom evenemanget från hela vägen, från det att man anländer och parkerar bilen till det att man lämnar parkeringen i motsatt riktning. Hur förlöper alla detaljer, hur skulle jag själv vilja bli bemött? Det är viktigt att tacka deltagarna och ta emot feedback.

Har du andra råd till de arrangörer som läser detta?

Gör inte allting själv, återigen kan jag relatera till egna misstag. Det är bra att ha en kärngrupp som du kan testa idén på och ha som bollplank. Försök ta reda på om det finns intresse för evenemanget före, titta även på eventuell konkurrens. Bästa rådet är ändå att komma ihåg att många kommer av sociala skäl på olika evenemang. Det är inte bara artistens jobb att göra kunderna nöjda. Allt annat ska också fungera. En kursdeltagare talade om ”jono, jano, nälkä”, som evenemangsgrundpelare. Servering av mat och dryck bör fungera utan långa köer som skapar irritation, likaså bör långa köer till toaletterna undvikas. Om dessa tre företeelser fungerar någorlunda är besökaren mycket nöjdare. Men det finns ingen chans att du kan göra alla nöjda - det får man räkna med. Det finns också de som är ”notoriska klagare”.

Ser du risker att den vanliga lilla föreningen inte orkar med arrangemang mer?

Jag ser att det förväntas mycket av arrangörer i dag. Fritiden är väldigt dyrbar för oss idag, vi förväntar oss att allt skall fungera perfekt på vår lediga tid. Tyvärr håller vi på att ”amerikaniseras”, det vill säga att arrangören allt mer tvingas gardera sig mot eventuella incidenter för att inte riskera att hamna i trångmål efteråt. Lagen om offentliga tillställningar stöder mer och mer besökaren, medan arrangören blir alltmer juridiskt ansvarig. Det blir oerhört jobbigt att ordna om man ska ta allt i beaktande och varna för allt. Obs gå ej nära, ställ dig inte nära högtalaren, akta tröskeln osv. Jag hoppas att det inte går så långt.

Alla anmälningar och tillstånd gör att många lägger ned verksamheten eftersom det upplevs för byråkratiskt och tidskrävande. Kraven på ordningsvakter gör också att många inte helt enkelt har resurser att ordna evenemang längre. Säkerhetsplaneringen skall dock inte enbart ses som något som myndigheterna kräver. Det är också ett sätt för arrangören att tänka till före, dvs. analysera och förhindra att något tråkigt inträffar.

Kjell lovar dela med sig av sina kunskaper om ”LYCKADE EVENEMANG” åt andra organisationer under en kursförmiddag torsdagen 27 augusti i Vasa. Anmälningar till Svenska studiecendralen i Vasa.

Anna-Karin Öhman

Ett lyckat evenemang

är som ett pussel – alla bitar är lika väsentliga

Eva-Helen Ahlberg är den som snabbt förälskar sig i sina projekt och evenemang. I de rosiga stunderna är det viktigt att inte tappa bort lyhördsenheten, menar Ahlberg, som för tillfället jobbar som producent för ungdomsevenemanget Kulturkarnevalen, som årligen samlar över 500 finlandssvenska ungdomar.

Berätta om det första evenemanget du organiserade.

Året var 1995 och jag jobbade som kultursekreterare i Malax. Det första evenemanget jag arrangerade var en konsert i Malax kyrka. Det var spännande på många sätt. Mest nervöst var jag över antalet deltagare, skulle 30 dyka upp, eller 100?

Och hur gick det?

Det gick bra. Kyrkan var fullsatt.

Hur fortsatte din karriär efter det?

Efter det gick jag vidare och jobbade inom olika organisationer i Svenskfinland. Det största evenemanget jag hittills koordinerat är nog Förening 2007, om man ser på antalet deltagare. Dock upplever jag Kulturkarnevalen som en större helhet, ständigt under utveckling. Målgrupperna är även olika, då Föreningsfestivalen tenderar samla ihop samma gäng, medan Kulturkarnevalen möter nya unga varje år.

Var de mest essentiella delarna i ett lyckat evenemang?

Det viktigaste är nog att kunden är nöjd. Och hur mäter man det? Jag tror det handlar mycket om maggropskänsla och om att våga följa den. Genom att avläsa människors ansiktsuttryck får man direkt feedback på plats. För mig är det viktigt att allt man ordnar skall ge något till varje enskild deltagare. Ett lyckat evenemang är ett lapptäcke av bitar, som fungerar tillsammans i harmoni. Ifall t.ex. informationen inte löper och praktiska frågor blir otydliga, påverkar detta så klart resultatet, som i sin tur syns i glädjen, andan och stämningen. Det är som ett pussel, med sina givna bitar.

Vad finns det för fallgropar då?

En klar fallgrop uppstår då bitar ur pusslet fattas, som då evenemanget eller händelsen inte är förankrad i någon verksamhet. Eller helt enkelt om efterfrågan saknas. För alla större evenemang behövs även samarbetspartners och en arrangörstab. Det handlar om många trådar att hålla i och oftast, om inte alltid, blir det mer arbete än vad man räknat med och då lönar det sig att vara fler än färre. Viktigt är också att kunna agera snabbt och vara redo för improvisation samt även vara färdig att ändra på planerna då saker falerar och situationen kräver det. Tummen upp för flexibilitet!

Hur lönar det sig att sätta igång med ett nytt projekt?

A och O är att tro på vad man gör. Hur skall man annars kunna inspirera andra att ta del av en verksamhet? För mig själv går det ofta så, att jag blir förälskad i det jag gör. Och när man är kär blir man fartblind och ser inte vad som händer runt omkring en. Just då är det viktigt att inte glömma bort att vara lyhörd och öppen för konstruktiv kritik - och verkligen ta den till sig och använda den.

Hurdana evenemang tycker du Svenskfinland behöver?

Svenskfinland behöver samlande och utvecklande evenemang. Det får också vara roligt - utan att glömma de små händelserna, som även de har stor betydelse och utgör en viktig funktion i vårt samhälle.

Sedan är det ytterst viktigt att nå ut till nya aktörer. Och hur gör man det? Det är inte det lättaste. Jag tror man får använda sig av nya marknadsföringskanaler och ta till alternativa sätt. Varför inte även bjuda in finskspråkiga till våra händelser? Så önskar jag att vi fick lika stor synlighet i media, som på den finska sidan, inte bara då politiker gör bort sig.

Berätta om ditt drömprojekt.

Jag drömmer om att vara med och arrangera något liknande här i Finland som Ungdomsstyrelsen i Sverige ordnar. I samband med det kunde man välja ut årets ungdomskommun eller -orga-

Kom HEAT! Heat 2009 är en samlingsplattform för aktiva unga, som vill utvecklas på ett personligt plan. De Ungas Akademi vill introducera UGL-metoden för finlandssvenska unga under en helg i oktober 2009.

HEAT 2009 är en satsning planerad för oktober 2009. Heat fungerar som en uppladdning för alla unga som tagit del av DUA:s verksamhet under de senaste fem åren, framför allt de som gått Unga Ledare -utbildningen, som startades 2004. Evenemanget är även öppet för unga som inte tagit del av DUA:s verksamhet förut. Målgruppen är 15–25-åringar i hela Svenskfinland.

Huvudtemat för HEAT kommer att vara UGL – Utveckling av Grupp och Ledare. UGL fokuserar på hur en grupp utvecklas till ledarskapets problematik och möjligheter.

Den övergripande målsättningen är att göra deltagarna effektivare som ledare, utbildare och gruppmedlemmar genom att utveckla förmågan att:

- kunna se och hantera konflikter
- uppnå större självförtroende och självinsikt
- öka effektiviteten vid möten och sammanträden
- utöva ett kompetensutvecklande ledarskap
- kunna urskilja olika faser i en grupps utveckling samt se individernas roll i denna
- hantera stress effektivare
- kommunicera direkt och klart
- lära av gruppdynamiska utbildningsmetoder

Experter på området bjuds in.

Blev du redan intresserad? Anmäl ditt intresse till:

Frida Westerback, fridaw@ssc.fi, tel. 040 765 0150

nisation. Detta skulle höja statusen på barn- och ungdomsarbete samt öka samarbetet mellan kommun och tredje sektorn.

Har du gjort något konkret åt saken?

Nej, inte ännu. Men om det blir aktuellt, vill jag definitivt vara med och utveckla detta projekt.

Överlag gillar jag tvärkonstnärliga projekt, där man kombinerar två olika genrer. Jag tycker t.ex. att kultur och sport kunde mötas. Som en kombination av Kulturkarnevalen och Stafettkarnevalen?

Text och foto: Frida Westerback

Det viktigaste med en bra blogg är möjlighet att kommentera innehållet, en blogg utan denna möjlighet blir långtråkig. Här är några adresser som jag funnit intressanta.

Wikipedia

Världens populäraste uppslagsverk, där du kommentera allting som står skrivet. Så heter det, skapa dig ett konto och ta reda på om uppslagsvärlden ligger öppen för dig.

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Portal:Huvudsida>

Topix

En mystisk portal som man kan ställa in på att ta fram nyheter som är intresserade av, låt oss som exempel ta Finland. Då får man tisdag 26.5 t.ex. veta att FN:s generalsekreterare **Ban Ki-moon** befinner sig i Finland (källan är i detta fall nätupplagan av Kinas officiella tidning Folkets Dagblad) och att statsminister **Matti Vanhanen** varnar för att Östersjön dör (Scientific American).

<http://www.topix.com/>

Al Jazeera English

Då mediamogulen **Rupert Murdoch** på 1980-talet inledde angreppet på engelskspråkig kvalitetsjournalism krympte nyhetsvärlden kraftigt (en kulmen nåddes i BBC:s sändningar under Irakkrigen). Besynnerligt nog ledde detta till uppkomsten av tv-bolaget Al Jazeera med hemvist i Qatar. Här har många hemlösa västerländska journalister funnit en oas.

<http://english.aljazeera.net/>

Total War Center

Alla populära pc-spel modifieras nuförtiden, entusiaster kodar om t.ex. ett strategispel om Rom så att det istället för den antika medelhavsvärlden ser ut som **J.R.R. Tolkiens** Midgård ur Sagan om Ringen. Kort sagt betyder det att kartan ritas om och att också alla små elektroniska gubbar ritas om, en romersk kavallerist kan förvandlas till ett grotttroll från Mordor. Denna sajt är global, även om amerikaner och européer dominerar, och det är därför mycket intressant att se vilka sagor och berättelser som ger upphov till modifieringar. Här kan man alltså lära sig vilka strategispelliska sagor som är populära idag. Och har man tur kan man få spela ett äventyr man läst om, t.ex. **G.R.R. Martins** Westeroos. A Song of Ice and Fire.

<http://www.twcenter.net/>

Walter Fortelius

Föreningen i tillståndsdjungeln

I mitten på 1980-talet då jag själv var ordförande för en stor nöjesförening behövde man inte sätta så mycket tid och energi på anmälningar och tillstånd som i dag. Till exempel nöjestillståndet som i mars blev fem sidor som skall ifyllas var förr endast en sida.

Ordningsmannen som man förr kände igen på den tryckta armbindeln hade inga låga grundkurser och tenter bakom sig. Nu har vi exempel på föreningar här i Österbotten som spelar teater/revy och två utbildade ordningsvakter krävs per föreställning och då skall vi komma ihåg att den starkaste dryck som serveras i pausen är kaffe. När kan man börja förvänta sig två ordningsvakter i kyrkan en konfirmationssöndag? Kräver man ordningsvakter på ett ställe så borde väl samma regler gälla på alla platser där folk samlas.

Jag kom själv i kontakt med räddningsplanen för enskilt evenemang 2004–2005 inom ett kulturprojekt. Evenemanget som då ordnades hölls utomhus på ett stort grönområde för barnfamiljer men risker av olika slag skulle ändå listas. Alla vill vi väl ha en trygg och säker omgivning men gränsen borde dras någonstans.

Räddningsplanen för föreningshus som kom genom räddningslagen och förordningen som trädde i kraft 1.1.2004 gav nya skyldigheter till arrangörer för olika tillställningar och föreningsfolket fick ännu en gång konstatera att det blir ännu mera pappersarbete. Att ha en räddningsplan är en sak men den skall ju också uppdateras varje år.

Inom Svenska Österbottens Ungdomsförbund beslöt vi 2006 att utarbeta en omfattande modell för räddningsplanen för föreningshus som skulle vara enkel att fylla i. Då planen var klar ordnades också föreningskvällar då planen genomgicks och fylldes i. Likaså gjordes ett sammandrag av räddningsplanen samt ett hyreskontrakt som våra medlemsföreningar kunde använda i sin förening.

Samtidigt som föreningar i dag planerar olika aktiviteter är det bäst att fundera över vilka anmälningar och tillstånd som kan tänkas behövas. Ordnar man ett lotteri krävs lotteritillstånd, ordnar man en konsert skall bullernivån bedömas, steker man plättar på en marknad lämnas anmälan in till hälsovårdsmyndigheterna och då man hanterar livsmedel bör man ha hygienpass. Serveras alkohol behöver man serveringstillstånd och en ny tobakslag trädde just i kraft. Detta är nu några exempel på vad som finns i denna tillståndsdjungel.

Vi får väl tyvärr kallt räkna med att tillstånd som krävs då olika föreningsaktiviteter ordnas inte kommer att minska i framtiden. Inom SÖU bygger vi nu inom projektet Move It-Österbotten upp en omfattande infobank kring dans och nöjesverksamhet. I denna infobank skall föreningarna lätt hitta vilka tillstånd som behövs och hur de ser ut.

Under årets föreningsfestival i höst i Vasa finns också en workshop inplanerad kring tillståndsfrågor. Jag hoppas att vi träffas i Vasa 11–12.9!

Helena Höglund-Rusk